

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ALI PRINAJA POLOM V INDUSTRIJI?

NEPOVARNOST UGROŽA V PITTSBURKEM OKRAJU 1,500,000 DELAVCEV.

Obratovanje železnice je pod vsako kritiko.

Pittsburgh, Pa. — Preden je bil sprejet Esch-Cumminsov železniški zakon, so zagovorniki privatnih velebizniških interesov kričali na ves glas, da bo obrat na ameriških železnicah skrajno populn, če se železnice vrnejo zopet pod privatno kontrolo. Železniški uslužbeni in delavske organizacije so protestirali proti izročitvi železnic privatnim interesom in so zahtevali, da se ameriške železnice nacionalizirajo. Velebizniško častopisje je svedelo na željo v Wall Streetu ograditi vsakega, kot izdajalca, ki je pripravljen nacionalizacijo železnic. Ali časi se spreminjajo, z njimi pa tudi kapitalisti.

Odkar so privatni interesi prevzeli zopet železnice, je pričela v železniški obrat prihajati zmahnjava, ki se je lepo od dne do dne razvijala v kaos. Zdaj je tako velik nered v železniškem obratu, da pravijo, če se razmere ne spreminjajo v enem tednu, da bo suspendirano delo v premogovniških tujakih okrajih, kar pomeni, da bodo zaprti tudi jeklarne in železarnice. Če se to zgodi, bo v pittburškem okraju okoli dva milijona in pol delavcev brez dela. Tako zdaj govore privatni in jeklarski privatni interesi, ki so pred spraznamo Esch-Cumminsove postave, pili čisto

bratovščino, hvaloslovja in bratovščino prevažajo železo, jeklo in sivozino na tovornih avtomobilih. Ali tovorni avtomobili ne zahtevajo za prevažanje blaga na velike daljave, ker je pre malo tovornih avtomobilov, pa tudi niste se nahačajo v takem položaju, da ni misliti na razvažanje blaga na izredno velike daljave.

Že zdaj počiva na tisoče delavcev v pittburškem okraju, ker primanjkuje vozovi za prevažanje gramoga. Sedanje razmere v železniškem obratu so najbolj dokaz, kako zna kapitalizem gospodariti.

Zagovorniki kapitalističnega načina proizvodnje ne vidijo tega, ampak pravijo, da je nered v železniškem obratu odprl mnogim ljudem oči, da je velika potreba za razvijanje vodnih potov. To je vse, kar so se ti zagovorniki sedanjega produkcijskega sistema naučili iz kosa v železniškem obratu. Tudi obe stari stranki sta sprejeli na svojih konvencijah v platformo, da se razvije vodna pota.

In če se ta kača v železniškem obratu ne odpravi, tedaj bodo zelo žalostni dnevi prihodnje zime za delavce. Delavci ne bodo le trpeli pomanjkanja na kurivu in razsvetljavi, ampak na tisoče delavcev bo tudi brez dela, kajti v drugih državah ni položaj nič bolj. Tako so na pre. je v 20 rudnikih v državi Illinois vsaki dan proizdrali petdeset tisoč ton premoga, zdaj ga pa proizdrijo komaj četrtino od te množine. Iz tega lahko vsakdo sklepa, kaj prinaša prihodnja zima delavcem, če se ne odpravi nered v železniškem obratu. Vsi premogovniški podjetniki pa izjavljajo, da ne morejo obratovati svojih premogovnikov s polno paro, ker primanjkuje železniški vozovi.

ŽELEZNIŠKA NEGODA.

McAlester, Okla. — Tovorni vlak je zavozil v ledeni vlak na postaji Atoka. Osem oseb je ubitih in dvajset težko ranjenih.

VOLNENI TRUST JE OMEJIL PRODUKCIJO.

Anderson, Miss. — American Woolen kompanija obratuje svoje tovarne samo tri dni v tednu. Delavci so dobili torej nezadovoljne in nepravilne politične za nedoločeno čas v času neznanega draginje. Kako naj preživljajo sebe in svoje družine?

ANLEŠKO DELAVSTVO IMA NAČRT ZA INDUSTRIJALNI KABINET.

London. — Parlamentaristi odbor kongresa strokovnih unij v Angliji je priporočil delavski stranki in strokovnemu kongresu, da se ustanovi delavski ali industrialni kabinet, v katerem bodo zastopani organizirani delavci vseh industrij in kateri bo najvišja eksekutivna moč proletarijata na Angliškem.

PODPREDSEDNIŠKI KANDIDAT TUDI IMENOVAN.

ZDAJ GLEDU LAHKO DOMOV IN PRICNO S KAMPANJO.

Bryan ni zadovoljen s nominacijo?

San Francisco, Cal. — Demokratična konvencija ima zdaj tudi podpredsedniškega kandidata. Nominiran je bil Franklin D. Roosevelt, mornariški podtajnik. Nominiranje podpredsedniškega kandidata ni bila tako težka reč kot imenovanje predsedniškega kandidata. Skupina politikov Brennan-Murphy-Taggart je odnehala, ker je pri imenovanju predsedniškega kandidata doselja, kar je želela. Vršilo se je najbrž posvetovanje, na kar je bil spoznan lahka reč, čeprav so razne skupine v začetku pokazale, da imajo še druge želje za osirom na nominacijo podpredsedniškega kandidata.

Bryan in njegovi tovariši, ki so za absolutno "sno", kačajo javno, da niso zadovoljni s nominacijo predsedniških kandidatov. Od Bryana kot zagovornika liste republikanske in demokratične postavili kandidatur, ki bodo odločno in odprto nastopili za delavske interese, kadar bodo delavski interesi v nevarnosti. Pripricano je lahko, da Bryanova opozicija ni resna reč, kajti Bryan je pogorel s petimi točkami na konvenciji, ki so bile načelne in tako nasprotne sedanji platformi, da bi moral Bryan izstopiti iz demokratične stranke, če bi bil dosleden. Bryan ni tega storil, ampak le zabavlja, tako zabavljanje pa ne bo motilo profesionalnih politikarjev pri izvedenju njih namena. Zategadel pa ne sme smatrati delavstvo njegovih besed resnim, ki jih je izrekel o predsedniškem kandidatu.

PRIPRAVE ZA SHOD ŽELEZNIŠKIH ZAUPNIKOV.

Chicago, Ill. — V mesto so dospeli glavni odborniki štirih velikih železniških bratovčin, da izvrše vse priprave za zborovanje zaupnikov. Dne 20. julija pod železniški delavski odbor svojo razsodbo o povikanju mezde, ki bo veljavna od 1. maja t. l. Zborovanje zaupnikov je sklicano, da se izve takoj mnenje članstva, če je zadovoljno z razsodbo železniškega delavskega odbora. Nihče pa ne more zdaj povedati, kaj poročajo zaupniki železničarjev o razsodbi. Ali bodo zadovoljni z njo, ali pa pride da splošne stavke železničarjev.

OTROK UTONIL V VODNJAKU.

Romney, W. Va. — 7-letni Jas. Wm. Buckley se je igral na domačem dvorišču in je padel v deset čevljev globok vodnjak. Dečki, ki so se igrali z njim, mu niso mogli pomagati, in preden so prišli odrasleni ljudje na pomoč, je pu malček utonil.

VREME.

Jasno in mrazo danes in jutri; lahki severozapadni vetrovi. Najvišja temperatura v zadnjih 24 urah 83, najnižja 62. Solsčni ishod 5:22, zahod 8:28.

LLOYD GEORGE PEŠTI NEMCE V SAPJU.

Nemški delegatje pravijo, da ne morejo jamčiti izvršitve mirovnih pogojev.

ENTENTA V GOSTI KABI.

Spa, Belgija, 7. jul. — Lloyd George je včeraj trikrat nahrullil nemške delegate, ko so jelavo izjavili, da ne morejo garantirati, da bi mogla nemška vlada izpolniti vse pogoje mirovne pogodbe. George je zahteval, da Nemčija definitivno obljubi, kdaj in kako izvrši mirovne pogoje, da pa ne more obljubiti, tedaj je škoda tritati za a konferenca.

Nemci niso mogli odbiti besednega navalu zavezniških zastopnikov in so obljubili da sendebo detaljiran načrt danes popoldne. Včeraj sta bila navzoča tudi vojni minister Gessler in general Seolt, šef generalnega štaba nemške armade, ki je prišel v uniformi in s železnim križcem. Po končanem so nemški in zavezniški delegatje skupaj pili čaj in se prijateljsko razgovarjali pol ure.

Ententni delegatje nimajo dosti upanja, da bi jih Nemci zadovoljili z detaljiranim načrtom. Kot se čuje, ne bodo Nemci jamčili za konfakacije in izročitve milijonov pušk, ki so jih vzeli nemški vojniki s seboj domov po končanem vojni. Kritični moment večerjanje zobje bil, ko je nemški ministar predsednik Fehrenbach skušal prepričati zaveznike, da je nemške določiti datum demobiliziranja nemških čet. Dejal je skrajna jokajočim glasom: "Jas sem stari in potnem človek, vendar sem pripravljen, da stopim pred svojega Stvarnika kot polten človek. Obljubil sem državnemu zboru, da vlada izpolni pogoje mirovne pogodbe, in ravno tako obljubim vam, zavezniki, da jih izpolnim kolikor mi bo mogoče."

Na te besede je George planil pokoncu in dejal jeno: "Te ni noben odgovor. Ne dvomim v poštenost Fehrenbacha, ampak on ne more obljubiti detaljnega načrta za izvedbo vseh pogojev in to dokazuje, da on dvomi, da bi Nemčija mogla izvršiti vse, kar ji nalaga pogodba. Prazne obljube niso nič. Zastopniki zaveznikov, ki so prišli na to konferenco, ne morejo tritati časa s poslušanjem prasnih obljub. Prišli so sem pripravljene, da dosežejo sporazum. Ako nemški ministar predsednik ne more predložiti podrobna načrta, kdaj in kako bo Nemčija izpolnila mirovne pogoje, tedaj ni vredno sedeti tuja. Zatorej ponovno zahtevam definitivne datume. Zal mi je, da moramo tako govoriti, ali drugače ne gre. Zdelo se mi je, da se se snidem z Nemci in pogovorimo iz obraza v obraz, da ne bo treba izmenjavati not, zato pa odločno pravim, da se je konferenca v Spaju izjalovila, če ni načrta."

Ostali zavezniški delegatje so odobrvali Georgeve besede. Nato je vstal nemški zunanji minister Simons in predlagal, da se seja pretrga do polu trah popoldne drugega dne, ko bo nemška delegacija imela podrobni načrt, kako in kdaj se izvrši mirovna pogodba. Zavezniki so sprejeli priložnost in seja je bila končana.

Ko je bila seja otvorjena, je Lloyd George lakonično vprašal Fehrenbacha: "Kaj je odgovor Nemčije na zahtevo za razorožitev njene armade?"

Vojni minister Gessler je odgovoril: "Nemčija je storila vse, kar je mogla, ampak zdaj ji grozi notranja nevarnost. Narodno gardo smo znižali na 200,000 moč in bojne mornarice ni več. Stotisoč moč ne zadostuje za branbo notranje varnosti. Živil je malo, cene so visoke, davki so veliki in nemir je splošen. Nikakor ne moremo zmanjšati armado na stotisoč moč in vzdrževati mir in red."

Lloyd George: "Ali ta izjava pomeni, da nemška vlada ne misli izvršiti, kar zahteva pogodba?"

Gessler: "Ne mislimo tega."

FINANČNI GABJI V WALL STREETU ZADOVOLJNI Z NOMINIRANJEM COXA.

New York, N. Y., 7. jul. — Veliki finančniki v Wall Streetu so veseli, da je propadel Wilsonov zet McAdoo in da je bil nominiran Cox kandidat demokratske stranke. Predsednik neke banke je izjavil, da se velikemu businessu ni treba bati, pa naj bo izvoljen Harding ali Cox, kajti oboje kandidata sta dobra in "varna."

STRAHOVLADA PREMGOVNIŠKIH BARONOV.

SLAPCI PREMGOVNIŠKIH PODJETNIKOV SO STRELIJALI IN BANEDE NA RUDARJE.

Na rudar je klopri tam zavrtnem napadu ustreljen, trije pa ranjeni.

Williamson, W. Va. — Nekateri premogovniški podjetniki si domisljajo, da tlaka še ni odpravljena in da postojita zborovalna in združevalna svoboda, ki sta zamučeni v ameriški ustavi, le na papirju, kadar rudarji skličejo shod ali se ustanove svojo organizacijo. Mogočne premogovniške kompanije imajo obožovane namernike, da s silo razbijejo vsak shod rudarjev. Zaradi tega ne morejo rudarji obdržati shodov v dvoranah, ampak se morajo skrivati po šumah, kadar zborujejo.

Pri Roderfieldu so rudarji obdržali shod na prostem, da ustave rudarsko organizacijo. Ko so zborovali, so naenkrat padli strela iz neba in od hraba sem. Rudarji niso bili drugi, kot da so popadali na tla, ako niso hoteli biti postreljeni kot divje sveri. Nekateri rudarji so bili oboženi in pričeli so odgovarjati na strele. Bitka je precej dolgo časa trajala, končno so pa napadale zbežali. Umaknili so se v helbe. Takoj pri prvih strelah je bil en rudar ustreljen in trije ranjeni.

Rudarji so se hrabro branili in razprostrli so se proti goščavi, da zajamejo zavrtnem morilice, ali napadale so zbežali, preden je bilo rudarjem mogoče napraviti krog okoli njih.

Na mnogih krajih je zadnji vihar podri brozjavne drogove, tako da so brozjavne zveze pretrgane. Vsebo bo najbrž nekaj dni, preden bodo oblasti izvedele detajle o tem napadu.

STAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV KONČANA.

Philadelphia, Pa. — Stavka pristaniških delavcev, ki je trajala skoraj nad mesec dni, je zdaj končana, kajti pristaniški delavci so odglasovali, da sprejemajo staro mezno lestvico — 80 centov od ure, \$1.20 za uro dela pri šezurnem delu, za delo ob nedeljah in praznikih pa \$1.60 na uro.

ampak prosimo zaveznike, da nam dovolje nekatero olajšave s ozirom na naš položaj."

Lloyd George: "Zdaj ne govorimo o prošlosti, temveč o bodočnosti."

Nemški zunanji minister Simons: "Gessler ni dovolj pojasnil našega položaja. Nemčija bi rada znižala armade kakor hitro mogoče, ali danes jo ugroža notranji nemir. Nemška vlada je pripravljena izvršiti pogoje v pogodbi čim ji bo možno."

Lloyd George: "Pojasnil bom vzroke, zakaj zavezniki zahtevajo, da se razorožitev izvrši brez odloga. Pogodba daje Nemčiji 100,000 moč, 100,000 pušk in 2200 strojnič. Nemčija pa še vedno ima 200,000 moč, 50,000 strojnič in 12,000 topov; našli smo tudi, da imate še poldrugi milijon pušk, toda hrey dvoma jih je še par milijonov več, kar pomeni nevarnost."

POLJAKI PROSIJO RUSE ZA PREMIRJE.

Poljska armada, tepona, raztrgana in v nevarnosti zajetja, je dvignila belo zastavo. Sovjetske čete imajo odprto pot v Varsavo. Ententa zdaj namerava pustiti Nemčiji veliko armado pod pogojem, da prevzame ulogo Poljakov.

LLOYD GEORGE JE ZAFRKNIL TRUMBICA.

Ententa je pogajala obljube Srbiji glede prednosti do nemške odškodnine.

BELOJLA PROTESTIRA PROTI SRBIJI IN ITALIJI.

Spa, Belgija, 7. jul. — Med zavezniški samimi še ni sporazuma zaradi nemške vojne odškodnine. Sinoči sta dr. Anton Trumbić in italijanski eunajni minister Sforza spelirala v imenu Srbije in Italije na Lloydja Georgea za prednostne pravice v izplačanju nemške odškodnine.

Trumbić se je skliceval na obljubo Anglije in Francije, ki sta jo dali Srbiji leta 1915 in ponovno leta 1916, namreč da bo Srbija imela prednost na vojno odškodnino, katere ho morala plačati Nemčija, ako zavezniki zmagaajo. Obljuba je bila dana zaradi slišane zavezanosti v Srbiji, kateri imajo v državi obljubo.

Italija tudi zahteva prednostni delež odškodnine vlad nemško-avstrijske invazije Benečije. Apel Srbije in Italije pa ni po volji Belgijcem, ki so takoj nločili slišni protest proti Sehom in Italijanom.

Delacroix, načelnik belgijske delegacije, je obiskal Lloydja Georgea in mu dejal, da ho Belgija ogoljufana za svoj delež, ako bo dovoljeno Srbiji in Italiji tirjat večje vsote. Odškodnina ne more znašati toliko, da bi bili vsi zavezniški zadolženi. George je odgovoril, da je on v stanu razvolati težko vprašanje, ako Belgija zna svoj delež. Belgijci so odločno odklonili sugestijo, čed da to pomeni revizijo versalske pogodbe, in se se pogodba krši na ta način, postane neveljavna.

Neto je Lloyd George informiral dr. Trumbića, da obljuba, ki se jih dali zavezniški Srbiji leta 1915 in 1916 glede prednosti do odškodnine, ne morejo biti izpolnjene.

Trumbić je zapustil Lloydja Georgea zelo poparjen in jeken. Italijani so izjavili, da ne bodo ponovili zahteva, ker upajo, da dobe odškodnino v obliki premoga.

PROFITARSKA MANIPULACIJE.

Austin, Tex. — R. T. Hoffman, načelnik departmeta za čista živila in zdravila izjavlja, da primelajo lanenemu olju od 15 do 50 odstotkov petroleja. Konsumentni so na ta način direktno ogoljufani, ker plačajo galono lanenega olju po tri dolarje, kateremu je primešan petrolej, ki ga prodajajo velono po dvačrjet centov.

Profitarjem ne zadostuje, da so povzeli cene, ampak se poslužujejo tudi goljufije, da postlajajo profit. Če kdo proda petrolej za laneno olje, je izvršil navadno delaparijo.

LEBNI DELAVCI SO IZVOJEVALI POUŽANJE MESEDE.

San Francisco, Cal. — Organizirani lesni delavci zdaj prejemaajo po osem dolarjev mezde na dan pri osemurnem delavniku, ako izdajajo posebno naročena vrata in okenske okvirje, za navadno delo pa prejemaajo sedem dolarjev na dan. Stara možna lestvica je bila šest in sedem dolarjev na dan.

VELIK BIVSI NEMŠKI PARNIK PROGAN.

Washington, D. C. — Plovbeni odbor je sprejel ponudbo "Ameriške ladijske inkomercialne korporacije" za bivši nemški parnik "De Kalb". Družba je sanj ponudila osem sto tisoč dolarjev.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Naklada se ne vrsta.

Narodni: Redovne številke (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 na pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za izvenostro \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s Metewo:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slavic National Benefit Society.

Owned by the Slavic National Benefit Society.

Advertising rates on demand.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.50 per year.

Datum v objavi n. pr. (Julija 1-20) poleg tega imena in naslova pomeni, da vam je v tem mesecu poslana brezplačno, če niste prejeli, da se vrnite na isti list.

ZAKAJ SE BOJE PREISKAVE?

Rudarska organizacija U. M. W. of A. zahteva, da se uvede kongresna preiskava zaradi rabuke v Metewanu, W. Va., pri kateri je bilo ubitih trinajst oseb in ki so jo provodili kompanijski stražniki.

Dozdaj še ni bila opaziti prav nobenih znamenj, da ima kongres voljo podvzeti preiskavo in dognati fakto o tej rabuki, pri kateri so kompanijski stražniki ubili celo mestnega župana. Uredniki velikih dnevnikov se tudi prav nič ne zanimajo za stvar, dasiravno navadno kriče, da se mora nastopiti z vso strogostjo proti elementom, ki se ne ravna po obstoječih postavah.

Taka dejstva govore, da se nekdo boji preiskave, ker pričakuje, da mu bo škodila.

Ce bi se dalo dokazati, da so rudarji zakrivilili rabuko, ali če bi postalo upanje, da se lahko krivda za rabuko odloži pred vrata rudarjev, bi uradniki velikih dnevnikov neizprosno zahtevali, da se uvede preiskava, ker tako dejanja, kakršna so se dogodila v Metewanu, pospešujejo anarhije in celo vodijo direktno vanjo, ako se pravočasno ne poduce premogovniški podjetniki, da je treba živeti po obstoječih postavah.

Ta bojazen pred preiskavo govori še nekaj drugega in sicer pove, da imajo kompanije, ki so najele celo armado privatnih stražnikov za strahovanje rudarjev, veliko gospodarsko moč in velik vpliv v politiki.

Seveda ne bodo rudarji odnehali in zahtevali bodo, da se preiskava izvrši in doženejo krivci. Rudarska organizacija bo tudi sama poskrbela, da pridejo fakti na dan in da jih izve ves svet, zato tudi odlašanje s preiskavo nič pomaga. Marsikaj je še prišlo na dan, kar ni v interesu kompanij, ampak priča, da so kompanije imele rudarje za javadne tlačane, katerim so bile odrečene pravice, ki so zajamčene vsakemu ameriškemu državljanu v ustavi Združenih držav. Če bi premogovniške kompanije imele čisto vest, bi same zahtevale, da kongres uvede preiskavo in dožene tako krivce, ki so odgovorni za krvolilje v Metewanu. Kompanijski ravnatelji pa imajo najbrž zelo komatno vest in zato gledajo se ne vpočeta glas organiziranih rudarjev, ki kliče po preiskavi.

Kdor ima čisto vest se ne boji preiskave, ampak jo še pozdravlja, če je obdolžen obsojanja vrednih dejanj, ker se zaveda, da bo preiskava dognala njegovo nedolžnost.

Sarlatanstvo se cveti. — Precej veliko število takozvanih patentiranih zdravil spada v sarlatanstvo, ker ravno toliko pomagajo proti raznim boleznim kot Blažev žegen. To se je pokazalo zopet v okrajih Wayne in Union v Indiani. Farfarji v teh okrajih so pokupili patentirana zdravila, da prešenejo z njimi črve, ki so sarade v prašičih. Cim bolj so farfarji dajali to zdravilo prašičem, toliko bolj so erkali. Nekemu farfarju pri Libertyju je poginilo štirideset prašičev izmed šestdeset, preden se je ljudem omečala pamet, da zdravila niso za drugam, kot da jih izlijajo na gnoj, ako nočejo, da jim poginajo vsi prašiči.

Ko je bila škodljivost tega patentiranega zdravila dognana in je bila stvar naznanjena oblastem, niso prišli izdelovalci tega zdravila, ampak zdravila so izročili purduiški univerzi, da kemičarji preiščejo, kaj je v njih. Praden bo stvar dognana, bodo lahko sleparji že zdravnej na varnem.

Tako je tudi z nekaterimi patentiranimi zdravili, ki jih kupujejo ljudje. Res so nekatera patentirana zdravila dobra, druga so pa taka, da ne koristijo in ne škodijo. Izdelovanje takih patentiranih zdravil, ki imajo izredno visoko ceno in "pomagajo" proti celi vrsti bolezni, stane prav malo, prodajajo se pa po oderuških cenah, če primerjamo producijske troške s cenami, po katerih so zdravila na prodaj.

Ali z ljudstvom je krič, ker ima mnogo ljudi še vedno trdno vero v masažto kljub vsem slabim izkušnjam, da rajše grede h konjdrki, ali da kupujejo kričavo oglašana patentirana zdravila, mesto da bi iskali odpomeči pri dobrem zdravniku, kadar so bolni.

DOPISI.

Lorain, O. — Vedno bolj se bliža čas odločilne bitke z glasovnic v roki, pri kateri se bo odločilo, ali bodo delavci ostali za dalje zastopani v javnih uradih in drugih zastopnih po "delavskih prijateljih" ali bodo gani poslali v vse javne urade in druge postavljane zbornice svoje zastopnike zastopnike, ki bodo izhajali iz njih lastnih vrst in katere bodo določili delavci sami. In ta bitka z glasovnico v roki bo tem hujša, cim bolj se bodo pripravili delavci. Pomisliti je treba, da se kapital pripravlja z vsami njenimi danimi sredstvi na to odločilno bitko in razpolaga z ogromnimi vsotami, da bo lahko vodil volilno kampanjo, dočim imamo delavci le - krvave žulje. Zastopniki kapitala odločujejo o naši usodi, oni nam diktirajo, akoravno je kapital v veliki manjšini. Ako bi ljudstvo v resnici volilo svoje zastopnike, zastopnike in svoje urade in ne o-nih, katere priporoča in postavi kapital, bi ljudstvo živelo v vse drugače razmerah, kot pa mora tako. Pomisliti moramo, da je 75 odstotkov vladnih od smo 25 odstotkov. In čemu je to? Kdo je temu vzrok? Ali ne ljudstvo samo? Ali ne mi delavci? Ker smo dosedaj oddali naše glasove o-nim, katere je priporočal kapital, katere so določili privatni veliki interesi.

In kaj imamo od tega, da smo poslali te "prijatelje" delavstva v javne urade in postavljane zbornice? Vsek naj si v spomin pokliče zadnje stavko, premisli naj, kdo je vzrok sednje druginje, in bo takoj prišel do zaključka, da je volil v svojo lastno škodo, da je bil prevaran, da da je bil podmače rečeno, potegnan za nos.

Ako sklerni delavec izvrši svojo dolžnost, katero mu nalaga njegova razredna zavest, bo 25-odstotna armada poražena ali pa vsaj v toliko omejena njena moč, da ne bo mogla diktirati ostalim 75 odstotkom, kol je dosedaj. Vsek naj stopi v vrste politično organiziranega delavstva, gre v jeseni na volilne in z glasovnico v roki dočeli zastopnika, katerega so postavili delavci. Ne smemo se ozirati na prazne obljube, katerih smo prejeli toliko, da jih dočeli, ki so jih dali, ne morejo nikdar izpolniti, pa naj ostanejo na krmilu kolikor časa hočejo, ker jim to prepovedujejo njih lastni privatni interesi. Ne pustimo se ponovno svabiti na bed, ampak glasovati za one, s katerimi smo prepričani, da bodo delovali v našo korist. Sedaj ko se bo vršila glavna volilna kampanja, bodo prihajali med delavstvo rasni plašni politični agentje, ki bodo na vsa usta hvalili svoje kandidate, povzdigovali jih v nebeza, delali vsakovrstne obljube, samo da zvbijo delavstvo na limance, da ponovno oddajo svoje glasove kandidatom, katere je postavil kapital. Delavec, koga boš volil? Ali onega, ki ti bo obljuboval celo luno z neba, in ki je postavil eno od njih, ki so te dosedaj ves čas zatirali ti niso pustili živeti kot se spodobi človeku, ali onega, ki so ga postavili politično organizirani delavci in ki ne dela nobenih obljub, ampak pride z določeno začetnim programom v pred izkoristimo ljudstvo in delavstvo sploh? Za koga se boš odločil?

Kakor se veselo podjetniki in združeni kapital pripravljajo za jesensko volitve, tako se moramo tudi mi delavci. Organizirati se moramo politično, voditi največjo agitacijo za delavske kandidate, da izkremo iz tega največjega volilnega boja zmagovalci. Tu v Lorainu smo ustanovili v ta namen, da se pripravimo za prihod jesenske volitve, takozvani "Slovenski državljanski politični klub", ki je še prišel a svojim delom. V ta klub lahko pristopi sklerni Slovenci in posebno še ameriškimi državljani, da pristopijo v ta klub. Kajti v tem klubu se vrši sola za one Slovence, ki hočejo postati državljani. Ta poduk o dobavi državljanških papirjev se je že pričel in sicer sedmega julija t. l. in se bo vršil dvakrat na teden in prične vsakokrat točno oh pol osmi uri zvečer. Klub je v ta namen najel prestore pri rojaku Virantu.

Rojaki apeliram na vas, ki se niste državljani, da se priključite in zabavate v to solo. Znano mi je dobro, da je še precej veliko rojakov, ki še ne znajo ceniti ko-

like vrednosti je za delavca, da je državljan. Šelal sem že marsikateroga, ki je rekel, kaj mi noče državljanški papir, in podobno. Tada temu ni tako, rojaki. Na volilne se odloča o naši usodi, na volilne se odloča, katke bodo naše razmere v bodoče, v kakih razmerah bomo živeli, in nikjer drugje ne. Kdor se ne buri za tako dobavo državljanških papirjev, ta se ne briga za svojo usodo se ne briga, kakor bo živel.

In tudi onim rojakom, ki so že državljani, je zelo potrebna sola, ker je še veliko takih, ki so državljani, pa ne vedo kake dolžnosti in pravice imajo. Marsikateri misli, da je a tem že vse opravljeno, da je državljan. Toda temu ni tako. Državljanstvo nalaga tudi dolžnosti in pravice. In voliti, ki na volilne in odločiti, kdo bo njega zastopal v raznih javnih uradih in postavljanih zbornicah, je dolžnost vsakega državljanja in tudi pravica. Ne smete se izgovarjati, eh, kaj bom hodil na volilne in volil, saj moj glas ne bo odločil, saj lahko brez mene opravijo. Ravno tvoj glas je odločilen. Oni, ki se tako izgovarja, se sme potem kritizirati in zasavljati. Najprej delati in izpolniti svoje dolžnosti in potem se je kritizirati.

Najboljše orožje za obrambo pravice je glasovnica in te se moramo posluževati. Najboljše sredstvo za odpravo sedanjega krivičnega sistema je glasovnica v roki, in te moramo izkoristiti. Najboljše zdravilo za vse rane, katere nam je vsakal kapital, je glasovnica v roki in te se moramo poslužiti.

Se enkrat apeliram na vse rojake, organizirajte se politično, pristopajte v naš "Slovenski državljanski politični klub", da se pripravimo za jesenske volitve, od katerih je vse odvisno, ali bomo delavci prišli do naših pravic, ali bomo pa ostali še nadalje brezpravnih. — Louis Froselj, član kluba.

Glenn, Ind. — Po pravici rečeno, tukajšnja naselbina ni mesto velikih izprememb in izrednih dogodkov. Sedmega meseca letih ne morem poročati. Delavske razmere so take, kot sploh povsod, kjer lišajo delavski nasprotniki vso oblast in moč.

Delavski zaslužek niti ne odgovarja druginji življenjskih potrebščin in prav lahko se bi pritegnil s hrano medveda, katerega ima krotilec na verigi ali pa v kloki in katerega ukrotil z lakoto, ker si bi ne hotel plesati tako kot mu ukrotilce žviga. In politično na isti stopinji se nahaja sedaj delavstvo.

Delavstvo je izkoristeno vepovod in merodajni faktorji mesto da bi ščitili abogo zatirano ljudstvo, kar bi bila njih dolžnost, pa dajo vso protekcijo o-nim, ki izrabljajo svojo moč v zatiranju in izkoristanju. Ljudski izkoristevalci se poslužujejo vseh onih sredstev, kot so se jih njih predniki v starem ali srednjem in še novejšem veku, ko je bilo še suženstvo "postavno". Razlikujejo se le v tem, da se pokrivalo s plaščem moderne civilizacije. V dosego ciljev jim niso nobena sredstva preumazana, ne prebadaata. Do gorkih stolčkov si pomagajo z volilno korupcijo, z nezaklejenih tekmecev političnih nasprotnikov se znebijo na enostaven način, da jim odrečejo pravico do mesta, na katerega so bili pravilno izvoljeni.

Razna odgovorna mesta prodajo takorekč na javni dražbi in kdor da več, da ga dobi.

Ni čuda, da se vprico take politične korupcije še klub podpisani mirovni pogodbi (ne od Zdr. držav) se nadaljujejo vojne, če se polnijo z lesnimi proletarci in strelija na stradojoce delavce kot na žabe.

In kolikor časa bodo na odgovornih mestih take osebe, katerim je politična korupcija poned in ki jo smatrajo za "rednost" in postavno, ni treba misliti, da bo delavstvo prišlo do svojih pravic. In ako bo delavstvo pametno in se poslužilo glasovnice in na volilni dan iskalo svoje mnenje o vseh ter oseh na ta način, da izvoli one kandidate, katere postari delavstvo samo, tedaj bo te mizerije konje. Ako bo pa delavstvo še vedno ostalo na tem, kot je bilo dosedaj, da je glasovalo za "delavske prijatelje" tedaj je pa nemisel pričakovati izboljšanje razmer. Edina odpomoč tej mizeriji je glasovnica v roki in voliti prave delavske zastopnike.

Ker je tukajšnja okrajna sodnija na zelo samotnem in nepridržnem kraju v New Portu, reditega so že napravili peticijo, da bi prenesli to sodnijo v takajšnje mesto, Clinton, Ind. Toda kakor se sliši, ne bo nič iz tega. Najbrže je vzrok temu, ta, ker je v tukajšnjem mestu skoro tri desetine rudarjev in le eno četrtino "gospodarjev".

Vsled splošne prohibicije so se podražile razne mehke pijače tako, da je za skoro nemogoče prirejati razne veselice in druge zabave. Vsled tega so pa tudi blaginje raznih družtev vedno prazne in pajek gospodarji v njih. Ker za razne mehke pijače, katere priporočajo "apostoli prohibicije" skoro nihče ne mara, ker je največkrat čista voda boljša kot pa razne "sode" in druge take pijače, skoro nihče ne mara radi tega tudi ne prirejajo družstva veselice, ker dohodki skoro nikdar ne pokrivajo stroškov. Toda delavce je vedno potreben razvedrila in zabave, da prežene morede slabi in se razvedri vsaj za kratek čas.

Vsled tega je sklenilo tukajšnje dramatično društvo "Lavor", da vprizori kratko predstavo, ki je polna dobrega in zdravega humorja. 10. julija t. l. zvečer v navadnih prostorih kot vedno. Naslov predstave je "Pot do sreče". Nastopijo sledeče osebe: Glavni, major v pokoju, Fr. Matelj Stojan, akademik, Fr. Kešič, Dramatika, bogata vdova, A. Zupančič Lujza, njena hči, Ivana Oblak, Strnad, kapitan v pokoju, Stojanov stric, Joe Oblak, Jurje Skok, njegov sluga, Ana, Cicej I. Jecar, Andrej Cizej II.

Pričetek predstave točno ob osmi uri zvečer. — Vstopnina: za gospode 55c, za gospe in gospice 35c, in za otroke od šestega do 12. leta 15c.

Po predstavi prosti zabava in ples, pri kateri bo igrala izvrstna godba. Za vsakovrstno dobro potrežbo v vsakem oziru bo skrbel veselilni odbor. — Najljubnejše so vabljivi rojaki iz te naselbine kakor tudi iz bližnje okolice, da se udeležijo te veselice v polnem številu. — Za društvo "Lavor" Christiana Omberc.

Ameriške vesti.

OTVORITEV PODJETJA Z MOLITVIJO.

Bloomington, Ill. — Meadows Manufacturing kompanija, ki je ravno dogradila svoje novo poslopje za svoje podjetje, je zbornala skupaj vse svoje predelavce in delavce, na kar je duhoven po stari metodi molil za blagoslov in uspeh podjetja.

Delavci pravijo, da bi bilo bolje, če bi kompanija podala izjavo, da bodo v njenem podjetju vedno nastavljeni organizirani delavci in da bo skušala vsak spor, ki ga bo imela s svojimi delavci izravnati s pogajanj, kakor da je pozvala duhovna, ker v današnjem materialističnem času ne verjame nobeden človek, da je uspeh podjetja odvisen od molitve, ampak so za uspeh vsakega podjetja potrebni delavci in dobro vodstvo.

VELIK TATINSKI TRUST ODKRIT.

New York, N. Y. — Tatovi so prišli do prepričanja, da uspešneje operirajo, če ustanove svoj trust, da tako odpravijo nepotrebno konkurenco in imajo sredstva na razpolago, če kateri član tatinskega trusta objavi v mreži policije. Saj tako govore najnovejša odkritja, ki so jih napravili mednarodni detektivji.

Policija je prejela tri mornarje na ladji "Belgie". Magistratni sodnik Fleischman je določil, za vsakega \$2,500 proštva. Stephen J. Dunleavy, mednarodni detektiv, je dejal sodniku, da so po njegovi sodbi odkrili velik trust tatov, ki ima svoj glavni stan v New Yorku in podružnice v Evropi. Tatinski trust je delal na ta način, da je pošiljal svoje člane kot mornarje na razne ladje, da so pokrivali blago iz zabojev in jih napolnili s staro šaro in odpadki.

PREISKAVO OLSJUBLJEJO. ALI BO KAJ POMAGALO?

Charleston, W. Va. — Zvezni državni pravdnik Lon H. Kelly prejema vsaki dan liste od justičnega departamenta, v katerih se ljudje pritožujejo, da uremogovniški podjetniki upražajo profiterar-

sivo z mehkim premogom. V pritožbah pravijo, da morajo plačati tona premoga od sedem do enajst dolarjev.

Kelly je rekel, če pronajde, da kateri premogovniški podjetnik prodaja tona premoga od šest do dvanajst dolarjev, da ga obtoži zaradi kršitve Leverjevoga zakona, kajti produkcija tone premoga stane je \$2.79.

Ljudstvo pravi, da se profiterarji dosti ne zmenijo za grofneje, ampak da derejo konstante kar naprej.

TOLOVAJI SO ODNESLI BOGAT PLEN.

New York, N. Y. — Tatovi so v eni sami noči odnesli za \$104,000 draguljev, zlatnine in kožuhovine. Vlomili so v poslopje Stev. 2223 na Devet in dvajseti ulici in odnesli so za sedemdeset tisoč dolarjev kožuhovine. V ravno isti noči so vitezi svedra vlomili v trgovino tvrdke Garfunkel & Cammarata in ukradli za trideset tisoč dolarjev zlatnine.

POLICIJA ISČE BANKIRJA.

Chicago, Ill. — Policija in zvezne oblasti bi radi izvedele, kje se nahaja John W. Worthington, predsednik "Ameriške bančne družbe", ki si je nabavil potni list za Anglijo. Bankir je vzel s sabo zadolžnice, ki niso njegova lastnina.

STAVKA OBTROKLESTNIŠKIN USLUŽBENCOV.

New Orleans, La. — Tukaj je zastavnik nad tri tisoč cestno-železniških uslužbencev, ker ni prišlo do sporazuma med organizacijo in sodnjakim upraviteljem zaradi zahtev uslužbencev. Zvezni pomožni maršali čuvajo kompanijsko lastnino.

DVA NEVOLJNA ZAMORCA NEŽGANA ŽIVA.

In proti takim gospodstvom se ne zbudil javna vest!

Paris, Tex. — Poušna drhal je sezgala 19-letnega Irving in 28-letnega Herman Arthurja, brata in zamorca, ker sta bila obtožena, da sta ustrelila svojega gospodarja J. H. Hodgesa in njegovega sina, Zamorca so ujeli pri Lamarju. Oblasti se izgovarjajo, da je bilo v začetku vse mirno in da ni bilo nevarnosti, da linčarji iztrgajo zamorca oblastim in ju umore za grozovit mačin. Naenkrat se je pa zbrala plična drhal pred okrajno ječo in jo vzela z naskokom. Drhal je peljala zamorca na semenj, kjer je bila že pripravljena grmada, da ju živa sežgo. Zamorca sta zadržala svoje nedolžnost, toda podivjana drhal je bila gluha za take trditve, ker se je v nji zbudila človeška zver, ki je v koprnela po krvi. Postavili in privezali so zamorca na grmado in jo zapalili. Izdihnila sta seveda v velikih mukah, drhal se je pa ob divjem prizoru kronotala.

Isabel, Okla. — J. W. DeWitt, šerif okraja McCurtains, Okla., je naznanil šerifu okraja Paris, Tex., da eden zamorcev ni bil pravi in da dvomi o drugem, da je pravi in da je imel kakšno zvezo z zločinom. Šerifova izjava okraja McCurtains je napravila zelo mučen vtis na ljudi, ki obsojajo linčanja kot navaden strahopeten umor, kajti sežgati kar dva nedolžna zamorca, da se zadosti maščevalnosti drhal, je malo preveč tudi ljudem, ki žive na jugu, kjer je linčanje zamorcev navadna reč.

SENATOR JOHNSON BO AGITRAL ZA HARDINGA.

San Francisco, Cal. — Senator Hiram Johnson, "radikalni" republikanec in neizprosni nasprotnik Wilsonove lige narodov, ki je bil na republikanski konvenciji poražen za predsedniškega kandidata, je izjavil večerj, da ostane zvest republikanski stranki in da bo agitral za Hardinga. Johnson je dejal, da njemu ni za osebo kandidata, temveč za republikanski program, ki je naperjen proti ligi narodov. S to izjavo je Johnson podri vse nade liberalnih republikanskih elementov, ki so upeli, da se kalifornijski senator pridruži njihoveemu gibanju za tretjo stranko.

Sedaj lahko naročite list "Prosveta" svojem v stari domovini. Letna naročnina \$3.00 na pol leta pa \$1.00.

Trabni človek. Na načina življenja, jasna in kulture zgodovinskega slovenske v Evropi in Aziji. (Prosto prevajanje P. B.)

(Nadaljevanje.) Križiče obeh palic-križa je bilo koliko poglobljeno, katerega indijski Vedi (nek prajavni) imenovali "maja". V vrti so nastavili kratko palico, vrsto, katero so vrteli z rokami s pomočjo dveh vrvic, ki sta se navite okrog palice in vsledenja in drgnjenja konca te palice ob križ so se pričele delati iskre, katere so vjele na privlečno suho dračje, listje ali vo, katero je bilo nasičeno s suhim maslom, da se je raje vnelo. Pripravljanje ognja, se je vrstilo s velikimi slaynostmi. Na ta način so Vedi tudi razlagali rojstvo boga Agni, ki je bil bog ognja. Češčenje boga ognja, Agni, bilo najbolj razvito pri prastarih Indijcih, od kjer se je potem širilo na druge stare narode. Istvo boga Agni je bil največji znanik in praslavljal se je z večjimi ceremonijami. Vse dekice je bilo v zvezi z rojstvom boga, so opravljali posebni lovnik. — Palica, s katero so udičili ogenj v križu, so stari ljudje imenovali "pramatha" in "ramantha". — iz katere najbrže tudi izhaja starogrško ime Prometheus, ki je po starogrški ologiji ukradel ogenj v nebesih in ga prenesel na zemljo, vsled čerega zločina ga je bog Zeus noval in ga prikopal na gorovkaz. Prometheus ne pomenjaesar drugega, kot sredstvo, s ero je prvi človek napravil nji in vsled tega so ga njegovirastniki smatrali za zločince, da je naredil bogokletstvo, se je hotel smatral za bogovca enakega, in se ga kaznovali, se je pripetilo maralkamu njegovih naslednikov, so "ljudstvu" oznanjali vo luč avobode. Proheus je bil tudi prvi, ki je bil an, kakor se ga omenja v starodovini. Tudi ime Perzens se nja v stari mitologiji, ki najkradel ogenj bogovom in priel na zemljo. Sploh najdemo v starih verah ali bogoslujnja kaknega boga ali pa vsaj poln, ki so ga častili kot boga ja, ki je osrečil ljudstvo s to njih nepojmljivo stvarjo. Prih Indijcih je bil Agni; pri sijeih Atar, sin boga Ormuz; pri Grkih Prometheus; v Ri-Vulkan; pri Germanih Loki; Slovanih Ognj; pri Babilon-Gilgameš; pri Fenicanih oks. In vsi ti prijatelji člove-so si vsled tega, ker so prii iz nebes na zemljo ogenj, nali jero drugih bogov in so bi to kamovani.

najstarejših indijskih zapi- kate so imenovala "vede", starejši dokumenti ne samo a-ih ali indogermanskih naro-mpak vseh zapadno azijskih evropskih ter semito-semit- kulturalnih narovov, najdemo, n ti narodi najbolj častili ne- aljiv pojav ognja in to oho- anje je bilo najbolj izpopol- o in najbolj razširjeno in je sploh podlaga vsemu verstvu, aga vsemu sedanjemu bogov- in podlaga tudi krščanski protestantski in katoli- je bil kult ognja.

ot pojav ali rojstvo ognja je no v mitološki pravljici v imenovanjih zapiskih ali "ve- sledeče: "Agni, (ognej) ečni sin Savistra (nebeške- eta) je bil rojen od device in imel za očeta tevarja Tva- (izdelovalca "svastike-kri- V vrtini križiča obeh pa- se je imenovalo "mati" je vaia boginja Maja, personi- ja vstvarjajoče moči, ki je la sina po posredovanju Va- nja, pika vetra, brez katere- ogenj ni mogel napraviti." amerjajmo sedaj to mitolog- raviljico, s staro "kredo" (ve- timsko-katoliške vere: "Va- v Boga, vsemogočnega oč- savistri), stvarnika nebes in e in v Jezusa Kristusa, nje- za edinorojenega sina, luč (Agni), ne ustvarjenega sa- arejenega, in ki je v bistvu en očetu in prišel iz nebes, et od sv. duha, rojen iz de- Marije (Maja) in po svoji zopet odšel v nebesa; ve-

rujem v sv. duha, ki je dal življe- nje (Baju), ki izhaja iz očeta in sine, in katerega se časti in molj z očetom in sinom." Rojstvo Agnisa so praznovali 25. avgusta, ko se je pojavila na nebu neka zvezda. Kakor hitro so duhovniki opazili to zvezdo, so te vrsto novice sporočili ljud- stvu, ki se je pričelo takoj zbra- ti na kakšne prejšje določeni višini in duhovniki so naredili ogenj med velikimi svečanostmi in med pet- jem neke svete pesmi, ki se je glasila: "O Agni, sveti in očišče- joči ogenj, ki si piš v lezu in iz ka- teroga se vzhajajo v osvetljuje- čem plamenu, božja iskra in veli- čanstvena solnčna duša."

Prva iskra, ki se je naredila v v dolbini (Maja) na križiču obeh palic vsled drgnjenja vrtal- ke (pramantha), je predstavljal rojstvo Agnija in to iskro so imenovali "otrok", katerega so pro- slavljali v svetih pesmih kot ne- ko nežno bitje. Duhovniki so po- ložili tega "otroka" na kopečk slame, na katerem se je ta iskra razširila v plamen. Na njegovi strani je stala krava, od katere so dobivali surovo maslo s kate- rim so polili slamo, da je bil plam- en večji, na drugi strani je pa stal osel, ki je prinášal "somo", božjo pajako, a katero so polivali ogenj. Kak duhoven je s posebno pahljavo odvijal plamen da ni ugasnil. Nato so duhovniki polo- žili Agni (ognej) na dračje, ki je bilo že pripravljeno na žrtveni- ku (altarju) in katero so polili s "somo". Drugi duhovnik je pa "mazilil" Agni s svetim maslom, vsled česar so potem nazivali "akta", maziljeni (grško "Chri- stos"). Tako se je prej mala iskra razvila v velik plamen, iz ka- teroga se je vzdignil oblak dima proti nebu in ljudstvo je smatra- lo, da se je Agni zopet združil s svojim nebeškim očetom. Kot dar so prinášali sv. ognju kruh in vi- no in Agni je povzeli vse in v po- dobi dima je odnesel v nebesa te daritve. Tako je Agni bil posredovalec pri daritvah, pri ka- terih se je tudi sam žrtvoval. Du- hovniki so prejeli za se del teh darov, kar so imenovali "hostija", kar so povzeli kot telo, v katerem je bival Agni.

Iz tega razvidimo, da je imelo človeštvo v pradobi že glavno i- dejo krščanstva, v kateri so ve- rovali, da se je njih odrešenik, ki je bil sin nebeškega očeta, in po- slan na zemljo, sam žrtvoval in postal posredovalec med svojim očetom in med ljudstvom na zem- lji. Ravno tako so imeli že tudi "trojico", katero so si predstavi- ljali da sestoji iz solnce (Savi- stri) ki je bil nebeški oče, iz og- nja (Agni), sin nebeškega očeta, in piša vetra (Baju) sv. duha. To je bila podlaga ali glavna dogma vseh ver arijskega izvora.

Glavni namen vsega tega miste- sterija je bil ohraniti skrivnost, kako napraviti ogenj, in s sveča- nostnimi opravili so duhovniki lažje zapomnili opraviti vse te ceremonije, in na žrtveniku so vzdričevali vedno sv. ogenj. Ako pomislimo, kako velikan- skega pomena je bil ogenj za pr- vo človeštvo, si lahko raztolmači- mo, zakaj je bil ravno ogenj po- dlaga vsemu bogoslujstvu, zakaj so ravno za odvijajoči in ogrevajoči element izmed vseh drugih ele- mentov pričeli oboževati, in iz ka- teroga češčenja so se razvile vse vere zapadno azijskih in evropej- skih ter arijskih in semitskih na- rodov. Ogenj je imel za ljudstva, ki so stanovala v zmernem in m- rznem pasu ves drug pomen, kat pa za ljudstva, ki so stanovala- v gorkem pasu. Za narode, ki so st- novali v zmernem in mraznem pasu, je bil ogenj največji dobrotnik, dočim je bil za narode, ki so bili naseljeni v gorkih krajih, sov- račnik življenja in imetja in ga sploh niso smatrali za življenje neobhodno potrebnim.

Pri narodih v severnih krajih je bil ogenj ona točka, okoli ka- tere se je nakalo vse življenje in ognjišče, na katerem je gorel o- genj, noč in dan, je bil najsvetej- ši prostor. — Češčenje ognja se je pričelo pri narodih, ki so st- novali na visoki iranski planoti, kjer je samo dva meseca v letu poletje, ostalih deset mesecev pa razenjajo mrazni severni vetrovi in sneženi viharji. Se pri sedanjih deških narodih, ki prebivajo v teh krajih je češčenje ognja v nava- di. Iz teh krajev se je češčenje o- gnja razširilo na vse sosednje na- rode. Ta kult ali božje češčenje se je pri narodih na iranski visoki planini vedno bolj širilo, izpopol- njevalo, ker je bilo sploh vse živ-

ljenje Irancev osredotočeno pri ognju, v katerem je videlo teda- nje človeštvo svojega najboljšega prijatelja, ki jih je varoval v hudej mrazu in jim slajšal živ- ljenje. In kakor se je ta kult raz- vijal tako se je vzporedno z njim razvijala tudi kultura prebival- cev iranske visoke planote ali A- rijecev in smatrali moramo je kra- je za zibelko vse kulture, odkjer se je potem razširjala preko Per- zije in Indije, od tu v Grčijo in Italijo, Babilonijo, Asirijo, Pale- stino in Egipt. Iz Grčije in Itali- je se je potem razširila po drugih krajih evropskih krajih. Zaedno s kulturo se je širil tudi kult og- nja, ki je bil podlaga vsakemu verstvu posameznih narodov, kar lahko opazimo pri vseh narodih in pri vseh verah.

(Nadaljevanje.)

VABILO NA PIKNIK ki ga priredi Slovenski pevski zbor Jugoslavija v nedeljo, dne 18. julija, 1920, na prijaznem prostoru rojaka Ivana Kukenbergerja na Hogback-Moxham, Johnstown, Pa. Na temu izletu bode Jugoslavija nastopila ter zapela več izbranih pesmi v mešanem in moškem zboru, poleg tega je Jugoslavija povabila svoje pevsko pobratime pevsko društvo Bled iz Conemaugh in Hrv. Pjev. društvo Rodoljub iz Johnstowna, ki bode ta sodelovala, da bode naša pesem čim bolj zoriča. Na izletnem prostoru bode v obilnosti vsakovrstnih zemeljskih dobrot poleg tega vsakovrstne zabave, ki boče ostala vsakemu udeleženec v trajnem prijetnem spominu. Rojaki iz Johnstowna ter okolice, udeležite se tega izleta, po- kažite, da ste zvesti sinovi naše Jugoslavije. Vstopnina za moške je 50 centov. Ženske in otroci so vstopnine prosti. Vstopnice je dobiti pri vstopu na prostor, ter pri članih društva, kot predprodaja. K obilni udeležbi vam kliče Izdatiški odbor! Veseli dobrodošli!

Velika skupina naših rojakov se bode vrnila v domovino pod pokroviteljstvom in v spremstvu posebnega vodje.

Lastnik jugoslovanske banke, Henry C. Zaro, bode v kratkem poslal v domovino veliko skupino naših rojakov, kateri bodo potovali v spremstvu in zaščiti posebnega vodnika, kateri jih bode spremljal iz New Yorka v Evropo. Njegova dolžnost bode, da skrbi tekom potovanja za njihovo prtljago in da vse potnike banke Henry C. Zaro zavaruje glede nepravil in nezgod od časa, ko oni ostavijo ameriško obalo do tedaj, da pridejo oni do kraja. Vsakdo, ki želi potovati s to skupino potnikov, naj takoj piše jugoslovanskemu bankirju Henry C. Zaro.

SPREMLJANJE POTNIKOV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Posebni zastopnik naše banke je že odpotoval v Evropo, kjer bode storil vse potrebno, da dovede vse sorodnike in znance v Ameriko. Ves denar, katerega pošljete Vašim ljudem v stari kraj, bode on izplačeval. Radi tega naj vsi oni, kateri žele, da pridejo njihovi svojci v Ameriko in ki žele njim poslati denar tako, da slednja sigurno in v najkrajšem času dobe, naj se zaupno obrnejo do našega državno pooblaščenega bankirja Henry C. Zaro.

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pošilja denar v staro domovino po brzjavu in po pošti po najnižjem dnevnem kurzu in pod jamstvom.

MENJANJE DENARJA.

V naši banki je vedno v zalogi velika količina vsakovrstnega denarja v zlatu, srebru in papirju, katerega je dobiti po najnižji ceni.

LIBERTY BONDI.

Ti bondi se pri nas kupujejo in za nje se dobi najboljše cene. Mi jih tudi sprejemamo, kakor plačilo za parniške listke.

PREDUJMI.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pomaga tudi našim rojakom pri izplačevanju njihovih terjatev, kakor tudi pri iztirjanju njihove plače.

POTNE LISTINE.

Pri nas je nastavljen poseben uradnik, katerega dolžnost je pomagati vsem v stari kraj se vračajočim potnikom pri nabavi potrebnih potnih listin in dovoljenj. To se izvrši hitro in brezplačno.

Pridite ali pišite za vse, kar potrebujete.

HENRY C. ZARO, bankir 39 Cooper Square, 3rd Ave., Corner 6th Str. NEW YORK CITY.

SLOVENSKA GODBA V WAU-KEGAN IN NORTH CHICAGO najljubnejše vabi vsa društva, vse rojake in rojakinje, ter sploh vse jugoslovane na svoj veliki PEKNIK, kateri se vrši dne 11. julija 1920 na dobroznani FRANCINOVI FARM, poleg desete ce- ste.

Slovenska godba pod vodstvom g. John Mačka bode skrbela za vsestransko in točno postrežbo ter raznovrstno zabavo vsem do- slecem. Pridite vsi v polnem šte- vilu na ta naš zabavni piknik, ter s tem pomagajte do boljsega uspe- ha, za kar se vam že naprej za- hvalimo in obljubimo, da vam vr- nemo ob priliki.

Pričetek točno ob 1 uri popol- dne. Vsi na plan ta dan in poka- žite, da ste resnični ljubitelji na- ravne zabave in SLOVENSKE GODBE.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 5 aprila 1904. Izbory 17. junija 1907 v državi Illinois. GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODBOR. Predsednik: Vincent Calabar, predsednik Anton Hrašč, Box 140, Cassburg, Pa. Člani: gl. tajnik Mark Tuck, tajnik Louisina odobla Paul Berger, sodnik gl. tajnik Frank S. Tvecher, izvršitelj gl. tajnik Filip Galina. POMOŠNI ODBOR. John Underwood, predsednik, 408 1/2 W. Springfield St., North Easton, Ill. 276, Berherton, Ohio, Jos. Radlich, Box 452, Southon, Pa., Frank Smerek, 2850 Fraser Ave., Cleveland, Ohio. SOLNŠKI ODBOR. OKREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pletenik, Box 408, Bridgeville, Pa. Anton Radlich, Box 74, Wink River, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šušter, Box 154, Green River, W. Virginia. Leo Kuban, Box 205, Oliver, Illinois, in okoličinah. Nadzorni odbor. Matt Petrovic, predsednik, 19317 W. 14th St., Calumet, Ohio, John Ambrosini 418 Pierce St., Evesham, Illinois, Jos. Kalin, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio. Tiskovni odbor. Vincent Calabar, John Underwood in Matt Petrovic. Zaručnitveni odbor. PREDSEDNIK: Frank Abel, 2126 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trebil, Box 151, Easton, Pa. John Owen, 243 Eastwood Street, Miss. Jos. Smith, 1191 E. 82 St., Cleveland, Ohio. Mary Udovik, 1844 So. Karlov Ave., Chicago, Ill. VRHOVNI ZDRAVNIKI: Dr. F. J. Kern, 4928 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Joso Zverstnik. POZORI! — Kariškatostem s gl. uredništva, ki delajo v glavnem mestu, so vrši tabele VSA PRIMA, ki so končane na polni gl. predsednik so nastopili Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPORE SE NASLOVJE: Bolnišča tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki so imajo gl. izvrševalni odbor in jih bode vsebovati: Tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNISKIMI POSLI so pošiljajo na sodstvo: Blagaj- ništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse prijete gl. predsednik in gl. izvrševalni odbor so naj pošiljajo M. Petrovicu, predsedniku bolniškega odbora, njegov sodstvo je splošno. Vsi prijeli so gl. svetovni odbor so naj pošiljajo na sodstvo: John Underwood, 408 1/2 W. Springfield, Ill. Vse prijete prvotni uredništvo gl. tajnik so naj pošiljajo na sodstvo: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, razen tiskovnih, naj pošiljajo na sodstvo: "Prosveta", 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

BANKA EMIL KISS

vstanovljena 1908.—državno nadzorovana) pošilja denar hitro, zanesljivo in pod jamstvom na vse kraje po najnižji dnevni kurzu oni in je vna prvih bank, ki je doslej izplačilo vseh Vaših pošiljatev v stari domovini. — Izdaja bančne nakaznice, (Drafts) in pošilja hranilne vloge na vse zanesljive denarne zavode v domovini. Sprejema hranilne vloge, plačuje 4% obrasti ter izpla- čuje vloge brez odpovedi. Kupuje, prodaja in menjuje denar po najnižji dnevni borzni ceni. Izvršuje točno, vestno in najceneje vse pravne in notarske zadeve. Prodaja "kifkarte" za vse parobrodne družbe po izvirnih cenah in vam samore urediti vse potrebno, da dobite svoje iz stare domovine v Ameriko. Kdor želi potovati v stari kraj, stori najbolje, da si TAKOJ zaara prostor, ker s tem si prihrani nepotreb- nega čakanja in stroškov. Za sedaj samore dobiti pro- store na sledečih ladajah: NEW YORK—TEST: "ROMA" 10. julija \$ 60.50 "BELVIDERE" 15. julija 130.00 "PRESIDENT WILSON" 27. julija 150.00 NEW YORK—HAVEN: "LA SAVOIE" 5. julija \$76.00 "LA LORRAINE" 10. julija 78.50 "LA TOURAINE" 13. julija 78.50 Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite osebno ali pisмено na staro in priznanja vredno tvrdko

EMIL KISS 133 Second Ave., vogel E. St., NEW YORK, N. Y.

Najceneje in najhitreje pošiljanje denarja v stari kraj, se obavija potom čeka (draft). VSE KAR JE POTREBNO JE TO: Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete naslov- ljenec, in on pa kadar in čim dobi, ga zanesljivo do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček. Čeke izdajamo na vse velike banke v Jugoslaviji. Pošljamo denar tudi potom in brzjavno. Naša sena je vedno najnižja. Pošljamo denar tudi v domovino na vloge v hranil- nice zia vse za vse hranilnice v Jugoslaviji, ter dobimo za vse uložne knjižnice v kratkem času. Prodajamo parobrodne letke na vse kraje. Našim potnikom preskrbimo vse potne listine hranilnic. Vam preskrbimo soročniki iz Starega Erija v Ameriko, ter opravljamo vse ostale posle kot: uradne spise, pooblastila, pogodbe, i. t. d. Pridite osebno, ali po naši gl. ceni na pošto.

NEMETH STATE BANK JOHN MEMETH, president. 10 E. 22nd St. New York, N. Y.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

ZA RED IN MIR.

Govor sodr. Antona Kristana v narodnem predstavnistvu v Belgradu.

(Konec.)

Črna internacionala.

To vse, kar sem povedal, je karakteristično zato, ker hočem dokazati in moram dokazati, da je vsaka akcija vlade, ki gre za tem, da bi se napravila neka posebna zakonska osnova za mir in red...

Poslanec Sušnik: "Vi ste pa rdeči komunisti!" Podpredsednik dr. Ribar zvonil: "Gospodine poslanec Sušnik, Vi nemate rdeči!"

Gospodje poslanci! Gospod poslanec Sušnik se jako rad razburja. Jaz ne vem, zakaj. Resnica vendar ne more pametnega človeka razburjati.

V Ljubljani se je zgodilo nekaj, kar ni imelo s kakim boljševiškim pokretom ničesar skupnega. Cela železničarska stavka je bila čisto navadna obramba gospodarske stavke.

lo videti v nobeni delavski organizaciji, pa najsi se je še sama nazivala celo — komunistična.

Na Slovenskem se je izrazilo dejstvo, da smo socialni demokratje podpirali v vladi stremilneje po konsolidaciji države, s tem, da se je način, kakor sem ga že označil, doseglo, da se je pri nas omovala mala komunistična grupa, ki pa seve ni bila in ni mogla biti tako močna, da bi sploh mogla misliti na kak državni prevrat.

Strankarska vlada v Sloveniji.

Ob tej priliki, gospodje poslanci, je seveda naša Slovenska ljudska stranka, ki vlada v Sloveniji, napravila prav poseben režim. Prepovedala je vsa zborovanja. Ko so ljudje stavkali in bi bilo treba iti mednje ter jih opozoriti na to in ono, je vlada prepovedala zborovanja in cenzurirala vsako stvar.

Ljubljanska cenzura je bila polnoma v službi gospode od Slovenske ljudske stranke. Mi smo konstatirali nastopno: V bivši Katoliški tiskarni v takozvani Jugoslovanski tiskarni, se tiska oni "Slovenec", ki je svoj čas pisal, da bodo našli Srbi "hladen grob ob vrbi".

Ko smo konstatirali dalje, da v Ljubljani niso streljali Sebi, so nam to zopet cenzurirali, ker so si mislili, "Hm" za morebiti le dobro, da ljudje ne vedo, da niso bili srbski vojaki, ki so streljali za slučaj, da bi bilo treba kake protisrbske propagande.

To je klerikalni režim in prosim, da ga sedanja vlada več ne podpira, ker je ta režim zmožen, da napravi nesed in nemir, dokler bodo skušali klerikalci po rimski metodi napraviti mir in red.

Država bodi svobodna, demokratska!

Treha je, da se ponovno konstatiram: nova vlada naj ne naredi! Inva jih že dovolji! Vlada naj napravi, da ne bo mogoče, da bi posamezne klike vladale po svoje in izkoriščale politični položaj za svojo skrahirano politiko, da bi si utrjevale v seni bajonetov v poziciji, ki so jo že davno začele izgubljati.

ba iskati grošev pri carini, sumpak da ji bo industrija današnja milijone in milijarde. Če pa hoče naša država to doseči, ne sme biti reakcionarna, ne sme biti v jarmu klerikalizma in reakcije, mora biti svobodna, demokratična država! (Odobranje.)

Inozemstvo.

GRŠKA OFENZIVA NA TURŠKEM.

Zaveznika poročila iz Carigrada silkajo zmago za zmago Grkov.

Carigrad, 6. jul. — Angleške drednutke in druge bojne ladje bombardirajo postojanke turških nacionalcev na obalah Marmorskega morja in ob ožini Bosporja in Dardanel. Grmenje velikih topov je slišati v Carigradu noč in dan.

V ponedeljek zjutraj so nacionalci napadli Beikos, deset milj južno od Carigrada; druga turška četa je istočasno napadla Martepe, 15 milj vzhodno od Carigrada na obrežju Marmorskega morja.

Bojne ladje so ves dan večeraj obstreljevale gore v svrhu, da preženejo Turke iz njihovih grških postojank ob Bosporju. Na angleških ladjah je bila razbošena ameriška zastava v proslavo praznika Neodvisnosti.

Grški vojni stan poroča, da so grške čete počistile vse teritorij zapadno od Balukezarja do Adramita. Grki so se izkrcali tudi v Čandraku na bregu Dardanel. Opažovalci, ki so videli grški napad na Balukezar in okupiranje Pauderma, pravijo, da so Turki undili malo odpora izvzemši v Pergami. Pomikanje Grkov se vrši tako hitro, da Turki niso imeli časa razdejati železnice in pustili so celo vrsto vagonov na tirih.

Angleški zastopniki v Carigradu prerokujejo, da bo nacionalistično gibanje Turkov padlo v štirinajstih dnevih in da bo vlada Mustafa Kemala paše v Angori izolirana po padu Konije. Iz Bruse v Mali Aziji beži turško prebivalstvo.

Italija sklenila mir v Albanijo?

Rim. — "Piccolo" je objavil brzojavko svojega poročevalca v Valoni, ki se glasi: da je italijanski poslanik Aliotti sklenil preliminarni mir z zastopniki albanske vlade v Draču pod sledečimi pogoji: Italija prizna sedanjo albansko vlado v Tirani; Albanija ima pravico upravljati svoje deželo brez tujega vmešavanja; Italija izprazni vso Albanijo in Albanci imajo svobodo oborožitve; Italija si pridrži otok Saseno blizu Valone; Albanija povrne Italiji stroške za javna dela v Valoni in drugih albanskih mestih.

Čivni boji v Italiji.

Rim. — Poročila o nemirih in izgredih v mnogih krajih Italije se nadaljujejo.

Zanella, bivši poslanec z Reke, je bil napaden v Trstu. Sovinistična drhal ga je potegnila z voza in hudo pretepla.

V Fanu so šarabinarji streljali zadnje nedelje na ljudsko množico in sedem oseb je bilo ubitih in mnogo drugih ranjenih.

V okolici Barija je na stotine kmetov invadiralo graščinska zemljišča in si jih prisvojilo. Večposelstniki so oborožili okrog 40 najemnikov z namenom, da prečenejo kmete, toda kmetje se poznali najemnike v heg. V bitki so bili štiri kmetje ubiti in 38 ranjenih.

Trumbič bi rad poznal Coxa.

Spa, Belgija, 7. jul. — Ko je brzojavka sporočila, da je demokratska stranka v Združenih državah nominirala Cox predsedniškim kandidatom, so vsi zavezniški diplomatje na takojšnji konferenci radovedno izpraševali ameriške častnike, kdo je guvernator Cox in da li podpira Wilsona.

Zastopnik Jugoslavije, dr. Anton Trumbič, je razvedel, da li nova ameriška vlada, pa naj bo katerekoli stranke, podpirala Jugoslavijo v sporu zaradi Reke, kakor jo je podpiral Wilson. Trumbič je izrazil bojazn, da bo imela Jugoslavija težko stališče, ako jo zapusti Amerika.

Angleški diplomatje so pa rekli, da bo Wilson zdaj lahko brez skrbi kandidiral za predsednika lige narodov, ko bo prost politične službe doma.

Angleški kronrinc komaj ušel smrti.

London. — Uradno poročajo iz Melbourne, Avstralija, da je princ Wales, angleški prestolonaslednik, komaj ušel smrti in težki poškodbi, ko je njegov vlak skočil s tira in se prevrnil. Princ je pravočasno skočil skozi okno, ko je bil njegov kupej v plamenu. Po nesreči je dejal princ, da je končno ne doživel nekaj, kar ni bilo na oficijelnem programu.

Villa je privolil v premirje?

El Paso, Tex. — Iz Torreona poročajo tukajšnjim "The El Paso Times", da je Francisco Villa podpisal premirje in sprejel pogoje, da ne bo več napadal mest, vlakov in vladnih vojaških garnizij. Glavar rebelov je sklenil, da se poda pod gotovimi pogoji, ako jih odobri proviziorni predsednik de la Huerta. Premirje je dosegel Elias L. Torres, ki je obiskal Villo v njegovem taborišču v gorah blizu Saucilla.

Torres ima pismo Ville in pravi, da je zadnji dejal, da nima nobenih osebnih političnih ambicij, da nima namena nasprotovati čivni vladi v Čivavi niti v Mexico Cityju in da priznava de la Huerta kot začasnega predsednika Mehike. Konferenci so prisostvovali vsi glavni pristaši Ville in sporazum za predajo je bil dosežen po odprti diskuziji pogoljev. Ko je bila podpisana pogodba za premirje, so vojaki zaklicali: "Viva Obregon, viva de la Huerta."

General Escobar, poveljnik čet v Čivavi, ki se nahaja v Juarezu, je rekel, da je prejel poročila o premirju z Villo, toda kampanjo proti rebelom bo nadaljeval, dokler ne dobi povelja iz glavnega mesta, da preneha z operacijami proti Villi.

RAD BI IVEDEDEL.

kje se nahaja moj brat Frank Babnik; pred tremi leti nahajal se je bil v New Duluth, Minn. Po njem pozveduje njegova žena Franca Babnik, vas Godič števil. 52, pošta Kamnik, Gorenjsko, Jugoslavija. Uljudno prosim vse cenjene rojake, če kdo ve za njegov sedanji naslov, da mi to naznani, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se mi nemudoma prijavi na moj naslov ali pa njegovi ženi v staro domovino. John Babnik, P. O. box 358, Hermine, Pa.

PRESIDENT WILSON

odpluje 27. julija in vzame vse zaboje od tvrdke

ŠTRUKEL & HORAK,

European Trading and Export Company, 88 Ninth Ave., New York.

VSI ZABOJI, KI JIH DOBIMO DO 25. JULIJA BODO ODPOSLANI S TEM PARNIKOM.

Cena 14c od funta, teža zaboja do 1000 funtov.

POSLITE TAKOJ SVOJIM, KI POTREBUJEJO VAŠO POMOČ.

VABILO NA SLOVENSKI PIKNIK, ki se vrši

11. julija t. l., ob 8. zvečer pri JOHN SKLAMBA TOVI DVORANI V FRANKLIN, KANS.

Jaz Fannie Sklamba uljudno vabim vse rojake in rojakinje iz Arma, Breezy Hill, Crowburg, Franklin, Gross in Ringo ter okolice, na ta piknik, kjer bo mnogo lepe zabave kakor tudi Pisonoča in še več drugih primernih zabav, kar bo med rojaki napravilo obilo smeha in veselja.

RADA BI IZVEDELA

kje se nahaja Alojz Strekelj, doma iz Golega Brda pri Medvodah. Piše naj svoji sestrični Minki Sedej, omožena Marok. Dolenja Vemška vas pri Trebnjem na Dolenjskem, Jugoslavija.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

Premogarje potrebujemo

Odpri smo nov premogorov visokim premogom in izvrstno rejenim delovnim stanjem. Vedno dovolj železniških voz na razpolago, prilika za prisluziti dobro plačo. Rudnik je prav v bližini Auburna, Ill., sicer pa lahko stanujete tudi v Springfieldu, Chatham ali pa v Auburnu, Ill. Ilinški železniški vozni sistem, ki vstavi v prav hitro rudnika. Stal delo za več let. Priglasite se na Panther Creek Mines, Springfield, Ill., ali pa direktno v rudniku.

POTREBUJEMO

izkušeno izdelovalce metel, navrijalec in prebiralce. Moderno ureje na tovarna. Dobra plača, stalno delo.

Frederick H. Mills Towanda, Pa.

SIFKARTA IZ TRSTA V NEW YORK STANE SAMO \$30.00

Najmanjše svota, kar računajo agentje za karto iz Trsta do New Yorka je \$88.00. Če hočete dobiti svojo rodbino ali prijatelje v starega kraja v Ameriko, obrnite se za pojasnilo in potrebne listine na

MATJJA SKENDER

javni notar za Ameriko in starokraj.

5227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Prihranil vam bo denar. — Oglejte se za narod, nasod je za njega.

NAZNANILO IN SVABILO!

Cenjenim rojakom naznanjam, da je moja soproga Marija Jeram pobegnila dne 21. junija t. l. m. časom, ko sem bil jaz na delu nekim malovrednočem Rudolfo Česnikom. Ona je doma iz Gorj. Fužine na Dolenjskem, rojena Globokar, On pa je iz Palčje na Notranjem, ima velike brke, se mu ne ljubi mnogo delati. Pobralska sta mi ves denar \$1100.00, seboj sta vzela tudi štiri otroci in sicer tri dekleta in enega fantička. Starejša deklica je stara let, druga 7 in tretja 5 let, fantček je tri leta star. Uljudno prosim vse rojake, če kdo ve za njegov sedanji naslov, da mi to naznani, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se mi nemudoma prijavi na moj naslov ali pa njegovi ženi v staro domovino. John Babnik, P. O. box 358, Hermine, Pa.

(Opomba: Podpisani potrjuje, da imam jaz pripravljeno svoto \$10.00 za nagrado onemu, ki prito naznani Juri Previč, S. R. B. 125, Export, Pa.) — Adv.

Naročnik! Pozor!

Znamenje (Julija 1-30) pomeni, da vam naročnik na poteče na ta dan. Ponovno je pravočasno, da se vaša lista ne votavi. Ako lista ne prejmeta, je mogoče vnetljen, kar ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam dopisnico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi držitveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko pričate naročnino.

Vaš draginje papirje smo povišali naročnino, od 1. julija, t. l. naprej.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Tednik stane za Evropo \$1.70.

Naročnino lahko tudi naročite na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawrence Ave. Chicago, Ill.

POTOP. Zgodovinski roman.

Spisal H. Skenderovic. — Poslovni Področje.

Toda častnik, načelnouč jezdecem, skoči s konja. "Stoj!" zakriči vozniku. "Kako smete pogzati dalje?" vpraša, in se obrne h Kmiticu. "Čemu naj stojimo tu v gozdu?" vpraša Kmitie, kakor da bi ne razumel častnika. "Mar niste prešli nekakega povelja?" "Kaj je vam to mar? Prejel sem ga in radi tega sem zapovedal odrinuti." "Stoj!" zakliče častnik. "Naprej!" ponovi Kmitie. "Kaj je to?" vpraša znovic Anica. "Ne pojdemo niti koraka dalje, dokler ne vidim povelja!" reče odločno častnik. "Povelja ne boste videli, naj ga niso vam poslali!" "Ako ga le nečete pokazati, opravi mi brez njega. Odrinemo torej z Bogom h Krasnemu Stavu ter parite, da vam še ne pridemo kdaj na pot; mi pa se vrnemo z gospodično." Kmitie pa je samo hotel, naj mu častnik prizna, da ve, kaj je stalo v pismu. Iz tega je namreč spoznal, da je bila vsa stvar že naprej osnovana. "Odrini z Bogom!" ponovi grozno častnik. V tem hipu potegnejo jezdec brez zapovedi sablje iz nožnic. "Oh, vi podležii!" zakriči Kmitie. "Vi hočete na prostem nasilovati deklice... Toda na pravega ste našli!" Po teh besedah Kmitie sproži samokres in takoj na to se začuje grozen šum v lesni globeli. Začne se topot konjskih kopit, lomljenje suhih vej in na cesti se prikažejo številni jezdeci, ki se grozno tuleč urno bližajo. "Jezus, Marija in sv. Jožef!" zakličeta prestrašeni ženski v kočiji. Medtem Kmitie pridrži s kričom dirjajoče Tatarje, obrne se k prestrašenemu častniku ter mu reče porogljivo: "Nu, sedaj vidite, na koga ste našli! Starosta me je hotel imeti za beba, rabiti me za slepo orodje, in vam je naročil, da izvršite nalogo snubačev, katero ste tudi prevzeli!... Izročil gospodu starosti moj poklon ter mu poved, da dospo deklica varno k gospodu Sapiehi." "Vi lahko ušinite, kar vam je ljubo," odvrne častnik s tresočim glasom, "kajti nas je premalo, da bi tu kaj opravili; toda starosta se radi tega znoši nad vami." Kmitie se nasmeje. "Naj se znoši nad teboj, ker to zasluži. Ako hi se ne bil izdal, da ti je znana vsebina pisma, ter ne nasprotoval mojemu povelju, pa bi ti bil oddal deklo. Sedaj pa naroči gospodu starosti, naj v bodoče daje takšna naročila pametnejšim ljudem nego si ti."

Mirni glas Kmitie je nekoliko pomiril častnika. Razvidel je, da niti njemu, niti ostalim jezdecem ne grozi smrt, valed česar se je svobodnejše oddahnil ter rekel: "Mi se ne moremo prazni vrniti v Zamostje." "Naoprotno, vi se vrnete s pismom, katero napisem vsakemu izmed vas na kožo." "Milostljivi gospod!" "Pograbite jih!" zakriči Kmitie ter pograbl prvi častnika za ovratnik. Nastala je zmešnjava. Ženski sta jeli kričati, toda Tatarji so zaglušili njuni krič s svojim upitjem. Toda to ni trajalo dolgo. Kmalu so ležali jezdec na cesti, povezani drug poleg drugega. Sedaj zapove Kmitie, naj jih pretepejo s sarovimi jermeni, toda le toliko, da se še lahko vrnejo peš v Zamostje. Prostim vojakom so dali sto, častniku pa stopenideset udarcev. Medtem je prošla Anica, ki ni razumela, kaj se godi, in si mislila, da je prišla v roke tolovajem, s solznimi očmi, naj ji puste vsaj življenje. "Oprostite, gospod, vitez!... Česa sem jaz kriva?... Oprostite, prizanesite!..." "Umolknite!" zakriči na njo Kmitie "Kaj sem zakrivila pred vami?" "Nemara ste se tudi vi udeležili dogovora." "Kakšnega dogovora? Bog bodi milostljiv meni, grešnici!..." "Mar vam ni znano, da je tarosta le na višes privolil v vaš odhod, da vas je od kneginje odločil ter vas hoče v kakšnem praznem gradu pripraviti ob čast?" "Jezus Nazarenski!" zakriči Anica. Očividno je bilo v tem kliuč bedne deklice toliko odkritosrčnosti, da je dejal Kmitie že nežnejše: "Torej vam ni bil znan ta dogovor?" Anica si zakrije lice z rokami, toda govoriti ni mogla, marveč je samo ponavljala: "Jezus Marija! Jezus Marija!" "Pomirite se, gospodična!" reče še nežnejše Kmitie. "Sedaj dospete varno k gospodu Sapiehi. Starosta se gotovo ni nadejal, s kom ima opraviti, ter me je hotel rabiti za orodje svojih težej. Ti ljudje, katere tam pretepaajo, bi vas imeli ugrabiti in odpeljati k njemu. Zato sem tudi zapovedal, da se jih pretepe. Toda naj se sedaj vrnejo v Zamostje ter sporoče gospodu starosti, kako se je vse srečno izteklo." "Torej ste me ubranili kramote?" "Da, dasi ne vem, ali boste zadovoljni s tem." Mesto odgovora prime Anica nakrat Kmitie za roko ter jo pritisne k obledelim ustnicam. "Mirujte vendar, radi Boga!" zakriči on. "Sedite v kočijo, da si ne zmožite nog, ter se ne bojte!... Vi ste tu popolnoma varni." "Sedaj pojdem z vami, ko bi bilo treba, na kraj sveta!" "Ne govorite mi kaj takega!" "Naj vam Bog to obilno povrne!" Medtem so Tatarji nehali prašiti vitezja in Kmitie je zapovedal, naj jih poženo gole in okrvavljene nazaj po cesti v Zamostje, njih obleko, konje in orodje pa je daroval Tatarjem.